

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн
2017-жылдын 13-июлундагы
№ 430 ТОКТОМУ менен
бекитилген

**Мамлекеттик жана муниципалдык кызмат орундарына
талапкерлигин койгон жана аларды ээлеп турган адамдар үчүн
мамлекеттик тилди милдеттүү түрдө билүү деңгээли жана көлөмү
жөнүндө**

ЖОБО

1-глава. Мамлекеттик тилди билүү деңгээлдери

1. Мамлекеттик жана муниципалдык кызмат орундарына талапкерлигин койгон жана аларды ээлеп турган адамдардын өздөрүнүн кызматтык милдеттерин аткаруу үчүн зарыл болгон мамлекеттик тилди милдеттүү түрдө билүү деңгээли жана көлөмү жөнүндө жобо "Кыргызтест" системасынын төмөнкү деңгээлдеринен турат:

- элементардык деңгээл (A1);
- базалык деңгээл (A2);
- орто деңгээл (B1);
- ортодон жогору деңгээл (B2);
- жогорку деңгээл (C1).

2. Кыргыз Республикасынын мамлекеттик тилин милдеттүү түрдө билүү деңгээли жана көлөмү жөнүндө жобо "Кыргызтест" системасынын мамлекеттик тилди билүү деңгээлин баалоочу бирдиктүү каражат болуп эсептелет.

2-глава. Элементардык деңгээл (A1)

3. Элементардык деңгээлде (A1) мамлекеттик жана муниципалдык кызмат орундарына талапкерлигин койгон жана аларды ээлеп турган адамдар күнүмдүк-тиричиликтик жана социалдык-маданий чөйрөлөрдө мамлекеттик тилде элементардык коммуникативдик байланышты түзө билүүгө тийиш.

4. Элементардык деңгээлдин (A1) лексикалык минимуму ушул деңгээл үчүн тематикалык жана интенциалдык минимумдарынын алкагында сүйлөшүүнү камсыз кылган 900 сөз бирдигин жана негизги этикеттик сөз айкалыштарын камтыйт.

5. Элементардык деңгээлде (A1) төмөнкүдөй тилдик жана кептик көндүмдөр ишке ашырылат:

- лексиканы жана грамматиканы колдоно билүү;
- чакан көлөмдөгү текстти же билдирүүнү окуп, жалпы маанисин түшүнө билүү;
- чакан көлөмдө так жана жай айтылган же окулган аудиотексттин же билдирүүнүн жалпы маанисин түшүнө билүү;
- кыргыз тилинин адабий ченемдерин сактоо менен өзүнүн оюн оозеки түрдө айта билүү.

"Кыргызтест" системасынын элементардык деңгээлинин (A1) сертификаты A2 деңгээлинде окууну улантуу үчүн мамлекеттик тил боюнча билим деңгээли жетиштүү жана зарыл болгон көлөмдө экендигин айгинелейт.

3-глава. Базалык деңгээл (A2)

6. Базалык деңгээлде (А2) мамлекеттик жана муниципалдык кызмат орундарына талапкерлигин койгон жана аларды ээлеп турган адамдар күнүмдүк-тиричиликтик, социалдык-маданий, окуу жана кесиптик чөйрөлөрдө мамлекеттик тилде базалык коммуникативдик байланышты түзө билүүгө тийиш.

7. Базалык деңгээлдин лексикалык минимуму ушул деңгээлдин тематикалык жана интенциалдык минимумдарынын алкагында сүйлөшүүнү камсыз кылган 1300 активдүү сөз бирдигин жана негизги этикеттик сөз айкалыштарын камтыйт.

8. Базалык деңгээлде төмөнкүдөй тилдик жана кептик көндүмдөр ишке ашырылат:

- лексиканы жана грамматиканы колдоно билүү;
- чакан көлөмдөгү текстти же билдирүүнү окуп, жалпы маанисин түшүнө билүү;
- чакан көлөмдө так жана жай айтылган же окулган аудиотексттин же билдирүүнүн жалпы маанисин түшүнө билүү;
- кыргыз тилинин адабий ченемдерин сактоо менен өзүнүн оюн оозеки түрдө айта билүү.

9. "Кыргызтест" системасынын базалык деңгээлинин (А2) сертификаты В1 деңгээлинде окууну улантуу үчүн мамлекеттик тил боюнча билим деңгээли жетиштүү жана зарыл болгон көлөмдө экендигин жана тилди кесиптик сүйлөшүү каражаты катары билгендигин айгинелейт.

4-глава. Орто деңгээл (В1)

10. Орто деңгээлде (В1) мамлекеттик жана муниципалдык кызмат орундарына талапкерлигин койгон жана аларды ээлеп турган адамдар күнүмдүк-тиричиликтик, социалдык-маданий жана көбүнчө окуу жана кесиптик чөйрөлөрдө мамлекеттик тилде негизги коммуникативдик байланышты түзө билүүгө тийиш.

11. Орто деңгээлдин лексикалык минимуму ушул деңгээлдин тематикалык жана интенциалдык минимумдарынын алкагында сүйлөшүүнү камсыз кылган 3000 активдүү сөз бирдигин жана негизги этикеттик сөз айкалыштарын камтыйт.

12. Орто деңгээлде төмөнкүдөй тилдик жана кептик көндүмдөр толук көлөмдө ишке ашырылат:

- лексиканы жана грамматиканы колдоно билүү;
- ушул деңгээлге ылайык келген текстти же билдирүүнү окуп, негизги маанисин түшүнө билүү;
- чакан көлөмдө так жана жай айтылган же окулган аудиотексттин же билдирүүнүн негизги маанисин түшүнө билүү;
- кыргыз тилинин адабий ченемдерин сактоо менен өзүнүн оюн расмий жана расмий эмес стилде оозеки түрдө айта билүү.

13. Мамлекеттик тил боюнча "Кыргызтест" системасынын орто деңгээлинин (В1) сертификаты кызматтык ишти аткаруу үчүн билим деңгээли жетиштүү жана зарыл болгон көлөмдө экендигин айгинелейт.

5-глава. Ортодон жогору деңгээл (В2)

14. Ортодон жогору деңгээлде (В2) мамлекеттик жана муниципалдык кызмат орундарына талапкерлигин койгон жана аларды ээлеп турган адамдар ушул деңгээлге жараша кырдаалдарда жана чөйрөлөрдө, б.а. күнүмдүк-тиричиликтик, социалдык-маданий, окуу жана кесиптик (расмий-ишкер) чөйрөлөрдө мамлекеттик тилде коммуникативдик байланышты түзө билүүгө тийиш.

15. Ортодон жогору деңгээлдин (В2) лексикалык минимуму ушул деңгээлдин тематикалык жана интенциалдык минимумдарынын алкагында сүйлөшүүнү камсыз кылган 6000 активдүү сөз бирдигин жана этикеттик сөз айкалыштарын камтыйт.

16. Ортодон жогору деңгээлде төмөнкүдөй тилдик жана кептик көндүмдөр толук көлөмдө ишке ашырылат:

- лексиканы жана грамматиканы колдоно билүү;

- түрдүү жанрдагы текстти же билдирүүнү окуп, негизги жана көмүскөдө берилген (имплициттик) маалыматты түшүнө билүү;
- чакан көлөмдө айтылган же окулган аудиотексттин негизги маанисин түшүнө билүү;
- кыргыз тилинин адабий ченемдерин сактоо менен өзүнүн оюн расмий стилде оозеки түрдө айта билүү.

17. Ортодон жогору деңгээлде кырдаалга жана сүйлөгөн адамдын иш чөйрөсүнө жараша оозеки же жазуу жүзүндө таасир калтыруучу мүнөздөгү кайрылуулар менен эл алдында даярдыгы жок сүйлөй билүү деңгээли ишке ашырылат.

18. Мамлекеттик тил боюнча "Кыргызтест" системасынын ортодон жогору деңгээлинин (B2) сертификаты кызматтык ишти аткаруу үчүн баарлашуунун бардык чөйрөлөрүндө коммуникативдик компетенциянын кыйла бийик деңгээлде экендигин айгинелейт.

6-глава. Жогорку деңгээл (C1)

19. Жогорку деңгээлде (C1) мамлекеттик жана муниципалдык кызмат орундарына талапкерлигин койгон жана аларды ээлеп турган адамдар ушул деңгээлге жараша баардык кырдаалдарда жана чөйрөлөрдө, б.а. күнүмдүк-тиричиликтик, социалдык-маданий, окуу жана расмий-ишкер чөйрөлөрдө мамлекеттик тилде жогорку деңгээлде коммуникативдик байланышты түзө билүүгө тийиш.

20. Жогорку деңгээлдин лексикалык минимуму ушул деңгээлдин тематикалык жана интенциалдык минимумдарынын алкагында сүйлөшүүнү камсыз кылган 9000 активдүү сөз бирдигин жана этикеттик сөз айкалыштарын камтыйт.

21. Жогорку деңгээлде төмөнкүдөй тилдик жана кептик көндүмдөр толук көлөмдө ишке ашырылат:

- лексиканы жана грамматиканы колдоно билүү;
- түрдүү жанрдагы көлөмдүү текстти окуп, негизги жана көмүскөдө берилген (имплициттик) маалыматты түшүнө билүү;
- табигый ылдамдыкта айтылган оозеки кепти түшүнө билүү;
- кыргыз тилинин адабий ченемдерин сактоо менен өзүнүн оюн расмий жана расмий эмес стилде оозеки түрдө айта билүү.

22. Жогорку деңгээлде (C1) кырдаалга жана сүйлөгөн адамдын иш чөйрөсүнө жараша оозеки же жазуу жүзүндө таасир калтыруучу мүнөздөгү кайрылуулар менен эл алдында даярдыгы жок сүйлөй билүү деңгээли ишке ашырылат.

23. Мамлекеттик тил боюнча "Кыргызтест" системасынын жогорку деңгээлинин (C1) сертификаты кызматтык ишти жогорку деңгээлде аткаруу үчүн баарлашуунун бардык чөйрөлөрүндө коммуникативдик компетенциянын жогорку деңгээлде экендигин айгинелейт.